

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. GEGUŽĖS 29 D. NUTARIMO
NR. 625 „DĖL AVIACIJAI GALINČIŲ KLIUDYTI STATINIŲ STATYBOS BEI
REKONSTRAVIMO IR ĮRENGINIŲ ĮRENGIMO DERINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO (toliau – Projektas Nr. 1)
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. GEGUŽĖS 29 D. NUTARIMO
NR. 626 „DĖL INFORMACIJOS APIE TERITORIJAS, KURIOSE, ATSIŽVELGIANT Į
NACIONALINIO SAUGUMO REIKALAVIMUS, TAIKOMI VĖJO ELEKTRINIŲ
STATYBOS APRIBOJIMAI, TEIKIMO, VĖJO ELEKTRINIŲ STATYBOS VIETŲ ŠIOSE
TERITORIJOSE DERINIMO IR KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO (toliau – Projektas Nr. 2),
(toliau kartu – Projektai)
(TAP-20-624, 20-626, TAIS NR. 19-15816(2), 19-15817(2))**

2020-05-05 Nr. NV-1231

Vilnius

Projektų rengėjas. Krašto apsaugos ministerija.

Projektų tikslas. Užtikrinti nacionalinį saugumą ir aviacinį saugumą, įgyvendinant naujai priimto Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, naujos redakcijos Aviacijos įstatymo ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo nuostatas.

Dabartinė situacija.

- Nuo 2020 m. pradžios įsigaliojo naujai priimtas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, nauja redakcija išdėstytas Aviacijos įstatymas ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo įstatymas.
- Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas nurodo teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio ir aviacinio saugumo poreikius, turi būti taikomi specialūs statinių ir įrenginių statybos, rekonstravimo ar įrengimo reikalavimai.
- Aviacijos įstatymas išplečia teritorijas, kuriose ribojama statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 100 m ir daugiau, statyba, rekonstravimas ir įrengimas.
- Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimai nustato vėjo jėgainių projektavimo ir statybos reikalavimus teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio ir aviacinio saugumo reikalavimus, taikomos specialios žemės naudojimo sąlygos.
- Vyriausybė turi priimti aukščiau minimų įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus.

Projektų esmė.

- Projektu Nr. 1 siūloma pakeisti Vyriausybės nutarimą ir išdėstyti nauja redakcija, suderinant nuostatas su Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir Aviacijos įstatymo nuostatomis. Siūloma:
  - patvirtinti naujos redakcijos Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas),

- nustatyti sąlygas, kokiais atvejais Aprašas yra taikomas.
  - nustatyti želdinių (išskyrus žolinius augalus) miškų, parkų, medelynų, pramoninių sodų sodinimo (įveisimo) karinių ir civilinių aerodromų apsaugos zonose derinimo tvarką.
  - nustatyti statinių ir įrenginių, kurių aukštis 30 m. ir daugiau 500 metrų atstumu abipus geležinkelio kelio, kuriuo vyksta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvyriausybiniuose susitarimuose nurodytų tranzitinių traukinių eismas statybos, įrengimo ir rekonstravimo derinimo tvarką.
  - įgalinti Krašto apsaugos ministeriją nustatyti karinių radiolokatorių apsaugos zonų planų, žemėlapių ir (ar) schemų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarką, o taip pat įgalinti krašto apsaugos ministrą patvirtinti karinių radiolokatorių apsaugos zonų planus, žemėlapius ir (ar) schemas.
  - atlikti kitus redakcinio pobūdžio pakeitimus, suderint pakitusias nuorodas į įstatymus, pakeistą terminologiją ir pan.
- Projektu Nr. 2 siūloma patikslinti Vyriausybės nutarimą ir nutarimu tvirtinamą aprašą, suderinant nuostatas su Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatomis. Siūloma:
    - nustatyti Lietuvos kariuomenei prievolę teikti informaciją apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos;
    - nustatyti vėjo jėgainių, kurių aukštis 30 m. ir daugiau 500 metrų atstumu abipus geležinkelio kelio, kuriuo vyksta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvyriausybiniuose susitarimuose nurodytų tranzitinių traukinių eismas statybos, įrengimo ir rekonstravimo derinimo tvarką;
    - nustatyti sąlygą kada Lietuvos kariuomenės ar kitos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos išduodamose teritorijos planavimo sąlygose pateikiama išvada, kad vėjo elektrinių statyba negalima – jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones;
    - atlikti kitus redakcinio pobūdžio pakeitimus, suderint pakitusias nuorodas į įstatymus, pakeistą terminologiją ir pan.

Derinimas. Projektai suderinti su Vidaus reikalų, Energetikos, Susisiekimo, Aplinkos, Žemės ūkio ir Teisingumo ministerijomis. Į dalį UAB „Ignitis renewables“ pastabų atsižvelgta, dėl pastabų į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma. UAB „Ignitis renewables“ siūlo projektais tvirtinamuose aprašuose įtvirtinti principinę nuostatą, kad žemėlapiuose, kuriuos tvirtins krašto apsaugos ministras, turi būti pažymėtos tik tos teritorijos, kurioms specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas bei nustatyti apribojimų taikymo pagrindą. Krašto apsaugos ministerijos nuomone, šis siūlymas yra perteklinis, nes žemesnės galios teisės aktai negali prieštarauti aukštesnės galios teisės aktams.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Atkreiptinas dėmesys, kad Projektų lydimuosiuose raštuose nepateikiama informacija apie Projektų įgyvendinimo kaštus, o taip pat neatliktas ir nėra pateikiami argumentai kodėl neatliktas Projektų antikorupcinis vertinimas, kuris pagal Korupcijos

prevencijos įstatymo nuostatas turėtų būti atliktas, nes Projektais reguliuojami visuomeniniai santykiai, susiję su statyba.

Siūlome Projektus svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės patarėjas

Valdas Kiveris